

การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี*

INTEGRATION OF THE FOUR RDDHIPPADA (DHAMMA FOR
SUCCESSFUL) AND GOOD GOVERNANCE AFFECTING THE
EFFECTIVENESS OF SUBDISTRICT MUNICIPALITIES IN CHONBURI
PROVINCE

พระปลัดมนู ฐานจาโร (ช่วยคิด)

Phrapaladmanu Thanacharo (Chouykit)

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author's Email: joybenyapajoy@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี 2) วิเคราะห์การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพองค์การของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการแข่งขัน-คุณค่า

* Received 5 October 2024; Revised 16 October 2024; Accepted 21 December 2024

เชิงระบบ ด้านการบรรลุเป้าหมาย และ ด้านเชิงกลยุทธ์-เฉพาะส่วน ตามลำดับ 2) การบูรณาการหลักธรรมอริยปาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี หลักวิธียะ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักความโปร่งใส และหลักวิมังสา ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยนำหลักธรรมอริยปาท 4 มาใช้ในการดำเนินงานควบคู่กับการนำหลักการจัดการบ้านเมืองที่ดีในด้านความโปร่งใสและด้านมุ่งเน้นฉันทามติ เพื่อในการดำเนินงานนั้นเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเป็นรูปธรรมและเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: อริยปาท 4, การบริหารกิจการบ้านเมือง, ประสิทธิผล

Abstract

This research aims to 1) study the effectiveness of sub-district municipalities in Chonburi Province 2) analyze the integration of the four principles of Dhamma and good governance that affect the effectiveness of sub-district municipalities in Chonburi Province and 3) propose guidelines for developing the effectiveness of sub-district municipalities in Chonburi Province. The research methodology is a mixed-methods quantitative research. The sample is 400 people aged 18 years and over who are eligible to vote in sub-district municipalities in Chonburi Province. The research instrument is a questionnaire. Data analysis includes frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. Qualitative research, 20 key informants, the research instrument is an in-depth interview. Data analysis is done by descriptive content analysis.

The results of the study found that 1) The overall organizational effectiveness of sub-district municipalities in Chonburi Province is at a high level. The average values are ranked from highest to lowest: competition-value, system, goal achievement, and strategic-specific, respectively. 2) The integration of the four principles of Dhamma and good governance of sub-district

municipalities in Chonburi Province, the principle of diligence, the principle of consensus, and the principle of transparency and the principle of investigation affects the effectiveness of sub-district municipalities in Chonburi Province with a statistical significance level of .05 and 3) guidelines for developing the effectiveness of sub-district municipalities in Chonburi Province by using the principles of the Four Bases of Dhamma in operations along with the use of good governance principles in terms of transparency and focusing on consensus so that operations are smooth and achieve the set goals in a tangible and empirical way.

Keywords: Four Rddhippada, Good Governance, Effectiveness

บทนำ

ในปัจจุบัน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี ที่มีบทบาทในการให้บริการและตอบสนองความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตาม พบว่าเทศบาลบางแห่งยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เช่น การขาดความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ การนำหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาล ก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักอิทธิบาทธรรม ที่ช่วยเสริมกำลังใจและผลักดันการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย ฉันทะ คือ ความพอใจในการกระทำสิ่งหนึ่ง สิ่งใด วิริยะ คือ ความขยันหมั่นเพียรและอดทนในการทำสิ่งต่าง ๆ จิตตะ คือ ความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ ไม่ทอดทิ้งงาน วิมังสา คือ ความคิดพิจารณาไตร่ตรองหาเหตุผลในสิ่งที่ทำอยู่เสมอ ซึ่งหลักอิทธิบาทธรรม เป็นเครื่องมือที่ทำให้บรรลุถึงผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานเชิงพุทธ (พระครูอุทัยสุตกิจ, 2558) ทั้งยังเป็นหลักธรรมที่ปฏิบัติเพื่อเอาชนะ ปัญหาและอุปสรรค ต่างๆ เป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จ ในหน้าที่การงานต่างๆตามที่มุ่งหวังไว้ ซึ่ง ประกอบองค์ประกอบด้วยฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความคิด) และวิมังสา (ความไตร่ตรอง) (สุพันธ์ แสนสี, 2558)

ตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เทศบาลตำบลควรมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ และการตอบสนองต่อ

ความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เทศบาลตำบลสามารถบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิผลในการบริหารจัดการ ในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องเริ่มจากความรู้ความเข้าใจในหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารก่อน ทั้งนี้ การรู้หลักปฏิบัติที่ถูกต้องจะ ก่อให้เกิดเป็นเครื่องจูงใจผลักดันให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องจึงจะบริหารองค์กรให้พบกับความสำเร็จได้ ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรควรประพฤติปฏิบัติตนตามหลักอิทธิบาท 4 และมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ก็เพราะว่า การฝึกหัดคนให้มีคุณธรรมตามหลักอิทธิบาท 4 นี้จัดเป็นการใช้ปัญญา ในการพิจารณาหาเหตุผล และกระบวนการทำงาน โดยวิมังสาเป็นผลของจิตตะ คือเมื่อตรวจตราดูแล้วเห็นว่า การทำงานของตนยังบกพร่องอยู่หรือมีวัตถุประสงค์ อีกอย่างหนึ่ง คือพิจารณาเหตุผลในการทำงานตามขั้นตอน งานที่ลงมือทำแล้วนั้นได้ผลเป็นขั้น ๆ อย่างไร เป็นการทบทวนผลว่าเป็นที่พึงปรารถนาหรือไม่ ถ้าได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจหรือได้ผลที่ไม่พึงปรารถนา ก็จัดแก้ไขหรือปรับปรุงตามกระบวนการอิทธิบาท 4 นั้น (สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, 2550) การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี นั้นจะต้องเป็นการบริหารที่ยึดหลักธรรมภิบาลตามแนวทางพระพุทธศาสนาในการปฏิบัติงาน คือเริ่มจากศีล สมาธิ ปัญญา รู้จักอริยสัจ 4 มีการพิจารณาอย่างครบถ้วนคือ โยนิโสมนสิการ มีสติระลึกได้ มีสัมปชัญญะ รู้จักตัว (รู้รอบ) ตามพระไตรปิฎกนำเสนอแหล่งที่มาของความรู้ 3 ขาคือ พระสูตรเป็นกรณีศึกษา อาทิ นิทานเรื่องความดี ความไม่ดีต่างๆ พระวินัย กฎระเบียบที่จะต้องปฏิบัติและข้อที่ไม่ควรทำอื่น ๆ เช่น การยืมวินัยตัวบทกฎหมายรัฐธรรมนูญ และประเพณีอันดีงามของสังคม (บุญทัน ดอกไธสง, 2551)

ดังนั้น ระเบียบบริหารราชการถือเป็นเสมือนข้อตกลงในการกำหนดและแบ่งแยกหน่วยงาน เพื่อรับผิดชอบการดำเนินการตามหน้าที่และกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานตามขอบเขตหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ เปรียบเสมือนการควบคุมเครื่องจักรกลขนาดใหญ่ ซึ่งจะต้องมีระบบการทำงาน วิธีปฏิบัติ และระเบียบที่รัดกุม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ระเบียบบริหารราชการมีที่มาจากประเพณีการปกครอง และได้มีวิวัฒนาการเรื่อยมาจนกระทั่งมีการตราเป็นกฎหมายเพื่อใช้ในการบริหารประเทศ สำหรับโครงสร้างการบริหารราชการโดยทั่วไปที่มีการใช้อยู่ในประเทศต่าง ๆ มีอยู่ 3 หลักด้วยกันคือ หลักการรวมอำนาจทางปกครอง หลักการแบ่งอำนาจทางปกครองและหลักการกระจายอำนาจทางปกครอง ซึ่งแต่ละประเทศย่อมเลือกใช้ให้เหมาะสมกับระบอบการปกครองของตน (กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2553) ซึ่งการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งเป็นรากแก้วของการพัฒนาประชาธิปไตยได้นั้น จำเป็นต้องมีการ

วางรากฐานในการบริหารจัดการขององค์กรให้เกิดความเที่ยงตรง ความยุติธรรม และให้ความเสมอภาคแก่ประชาชนในท้องถิ่น การให้ความสำคัญกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (good governance) ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่สามารถหยิบยกขึ้นมาเป็นบรรทัดฐานในการปกครององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมากหน่วยราชการต่างๆ ของไทยยอมรับไปในแนวทางเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ยึดหลักแนวความคิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นพื้นฐานประการหนึ่งในการปฏิรูประบบราชการ โดยเห็นว่า good governance ก็คือการบริหารที่สามารถตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพ (โกวิทย์ พวงงาม, 2550)

ปัญหาความขัดแย้งที่พบ คือ การที่เทศบาลตำบลบางแห่งยังขาดความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการที่ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล ที่มาสามารถช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การขาดการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะของผู้บริหาร ซึ่งเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี ถือได้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความจำเป็นในการตอบสนองความต้องการของประชาชน อันจะนำไปสู่ประสิทธิผลขององค์กร จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลาย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนา มีการอาศัยหลายภาคส่วนรวมถึงการนำหลักการบริหารต่างๆ เนื่องจากมีปัญหาในการบริหารจัดการที่ดี มีการใช้อำนาจเฉพาะกลุ่ม ในการบริหารจัดการนั้นควรยึดมั่นในความโปร่งใส เป็นธรรม รวมไปถึงการนำหลักธรรม มาใช้เป็นองค์ประกอบในการบริหารจัดการ เพื่อประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น

เหตุผลที่เลือกปัญหาการขาดความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลตำบล เป็นหัวข้อวิจัยเนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญและมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ การนำหลักธรรมาภิบาล 4 มาใช้ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น จากสภาพปัญหาที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ วิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักธรรมาภิบาล 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรของเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรีให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์การบูรณาการหลักธรรมาภิบาล 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 393,881 คน (ที่มา : สำนักบริหารทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2565)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้คำนวณไว้

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน และประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน รวม 20 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80 –1.00 และคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อวัดความสอดคล้องภายในตามแนวคิดของครอนบาค (Cronbach) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.90

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าคะแนนของข้อคำถามเท่ากับ 0.80 – 1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อดำเนินการดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยขอประสานความร่วมมือกับนายกเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และเก็บแบบสอบถามคืนได้ครบตามจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยประสานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อบันทึกหมายเวลาและขออนุญาตบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องในภายหลัง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้ 1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis : MRA)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context) แล้วสังเคราะห์ข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงและจัดกลุ่ม เพื่อนำเสนอข้อมูลในภาพรวม

ผลการวิจัย

1. ระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการแข่งขัน-คุณค่า ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ เชิงระบบ ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.50) ด้านการบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เชิงกลยุทธ์-เฉพาะส่วน ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลองค์การของเทศบาลตำบล ใน
จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม

ประสิทธิผลองค์การ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การบรรลุเป้าหมาย	3.74	0.44	มาก	3
2. เชิงระบบ	3.79	0.50	มาก	2
3. เชิงกลยุทธ์-เฉพาะส่วน	3.58	0.54	มาก	4
4. การแข่งขัน-คุณค่า	3.83	0.44	มาก	1
รวม	3.73	0.28	มาก	

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	2.148	0.339		9.296	0.000
หลักอิทธิบาท 4					
ฉันทะ (X_1)	0.004	0.029	0.007	0.145	0.885
วิริยะ (X_2)	0.102	0.031	0.177	3.524	0.000
จิตตะ (X_3)	0.006	0.030	0.009	0.185	0.853
วิมังสา (X_4)	0.065	0.022	0.095	1.616	0.040
การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี					
หลักประสิทธิผล (X_5)	0.012	0.030	0.021	0.410	0.682
หลักประสิทธิภาพ (X_6)	0.022	0.028	0.039	0.776	0.438
หลักตอบสนอง (X_7)	0.016	0.031	0.027	0.521	0.603
หลักการรับผิดชอบต่อ (X_8)	0.005	0.030	0.008	0.154	0.877
หลักความโปร่งใส (X_9)	0.073	0.027	0.132	2.490	0.013
หลักการมีส่วนร่วม (X_{10})	0.005	0.031	0.009	0.168	0.867
หลักการกระจายอำนาจ (X_{11})	0.027	0.030	0.047	0.919	0.359
หลักนิติธรรม (X_{12})	0.034	0.028	0.063	1.229	0.220
หลักความเสมอภาค (X_{13})	0.022	0.028	0.042	0.812	0.417
หลักมุ่งเน้นความสามัคคี (X_{14})	0.092	0.029	0.162	3.198	0.001
R = 0.650 , R Square = 0.423 , Adjuster R Square = .429					
Std. Error of the Estimate = 0.270764 F = 16.841 , Sig = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปร การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยพิจารณาจากค่า Sig 0.05 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดที่ 0.05

พบว่า คะแนนมาตรฐานของการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี หลักจริยะ (X_2) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (X_{14}) หลักความโปร่งใส (X_9) และวิมิงสา (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี(Y) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบคะแนนมาตรฐาน(Bata) มีค่าเท่ากับ .117, .162, .132 และ .095 โดยการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี หลักจริยะ (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี(Y) สูงสุด การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี หลักวิมิงสา (X_4) ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี(Y) ต่ำสุด มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี มีค่า (R) เท่ากับ .650 นอกจากนี้ค่า (R Square) มีค่าเท่ากับ 42.30 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .339 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี(Y) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.148 + 0.177(\text{หลักจริยะ } X_2) + 0.162(\text{หลักมุ่งเน้นฉันทามติ } X_{14}) + 0.132(\text{หลักความโปร่งใส } X_9) + 0.095(\text{วิมิงสา } X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.102(\text{หลักจริยะ } X_2) + 0.092(\text{หลักมุ่งเน้นฉันทามติ } X_{14}) + 0.073(\text{หลักความโปร่งใส } X_9) + 0.065(\text{วิมิงสา } X_4)$$

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักจริยะ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.177 กล่าวคือ เมื่อการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี เพิ่มขึ้น 0.177 หน่วย โดยในสมการคงที่

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (X_{14}) มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนอง

เท่ากับ 0.162 กล่าวคือ เมื่อการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี เพิ่มขึ้น 0.162 หน่วย โดยในสมการคงที่

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักความโปร่งใส (X_9) มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.132 กล่าวคือ เมื่อการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี เพิ่มขึ้น 0.132 หน่วย โดยในสมการคงที่

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักวิมangsa (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.095 กล่าวคือ เมื่อการบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี เพิ่มขึ้น 0.095 หน่วย โดยในสมการคงที่

2. การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 ของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านวิมangsa ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ ด้านจิตตะ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.47) ด้านฉันทะ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิริยะ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.46) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 ของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวม

(n=400)

หลักอิทธิบาท 4	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ฉันทะ	3.84	0.47	มาก	3
2. วิริยะ	3.57	0.46	มาก	4
3. จิตตะ	3.89	0.47	มาก	2
4. วิมังสา	3.92	0.45	มาก	1
รวม	3.80	0.23	มาก	

3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี มีความมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการให้เกิดความเป็นธรรมต่อการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อแผนการพัฒนาท้องถิ่น มีความอดทน หมั่นเพียรต่อการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ สามารถใช้ความพยายามที่จะเข้าถึงปัญหาของชุมชน การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นมีความยุติธรรม สุจริต โปร่งใสในการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเสมอ ผู้นำชุมชนมีศักยภาพเพียงพอที่จะสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนต่อกระบวนการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสัมพันธภาพของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กรเพื่อร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพองค์กร พบว่า การบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการงานได้นั้นช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้าถึงความต้องการที่แท้จริง ส่งเสริมให้เกิดการบริการประชาชนอย่างจริงจัง การร่วมพัฒนาท้องถิ่นช่วยให้การเลือกทรัพยากรเพื่อนำไปสู่ผลผลิตขององค์กรนั้นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด อาศัยการกระจายอำนาจ หรือการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นช่วยให้การคัดเลือกทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าแก่องค์กรได้

อภิปรายผล

1. ระดับประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการแข่งขัน-คุณค่า รองลงมา คือ เชิงระบบ ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เชิงกลยุทธ์-เฉพาะส่วน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ จังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาสูง มีทั้งภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และชุมชนเมือง ทำให้เทศบาลตำบลต่างๆ ต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูดประชาชน นักลงทุน และนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เทศบาลต้องพัฒนาบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากซึ่งให้ความสำคัญว่าผู้บริหารถือเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อองค์กรหรือหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรผู้บริหารที่เฉลียวฉลาดบริหารงานเก่ง มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีกลยุทธ์ที่ดีย่อมได้เปรียบกว่าองค์กรที่มีผู้บริหารที่มีความสามารถน้อยกว่าการพัฒนาตนเองของนักบริหารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองเพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เต็มกำลังเต็มความสามารถซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรต่อไปพนักงานส่วนตำบลระดับผู้บริหารในเขตจังหวัดสมุทรปราการที่มีรายได้เงินเดือนวุฒิการศึกษาประสบการณ์การทำงานตำแหน่งความรู้ความเข้าใจและปัจจัยแรงจูงใจต่างกันมีประสิทธิผลการปฏิบัติงานแตกต่าง

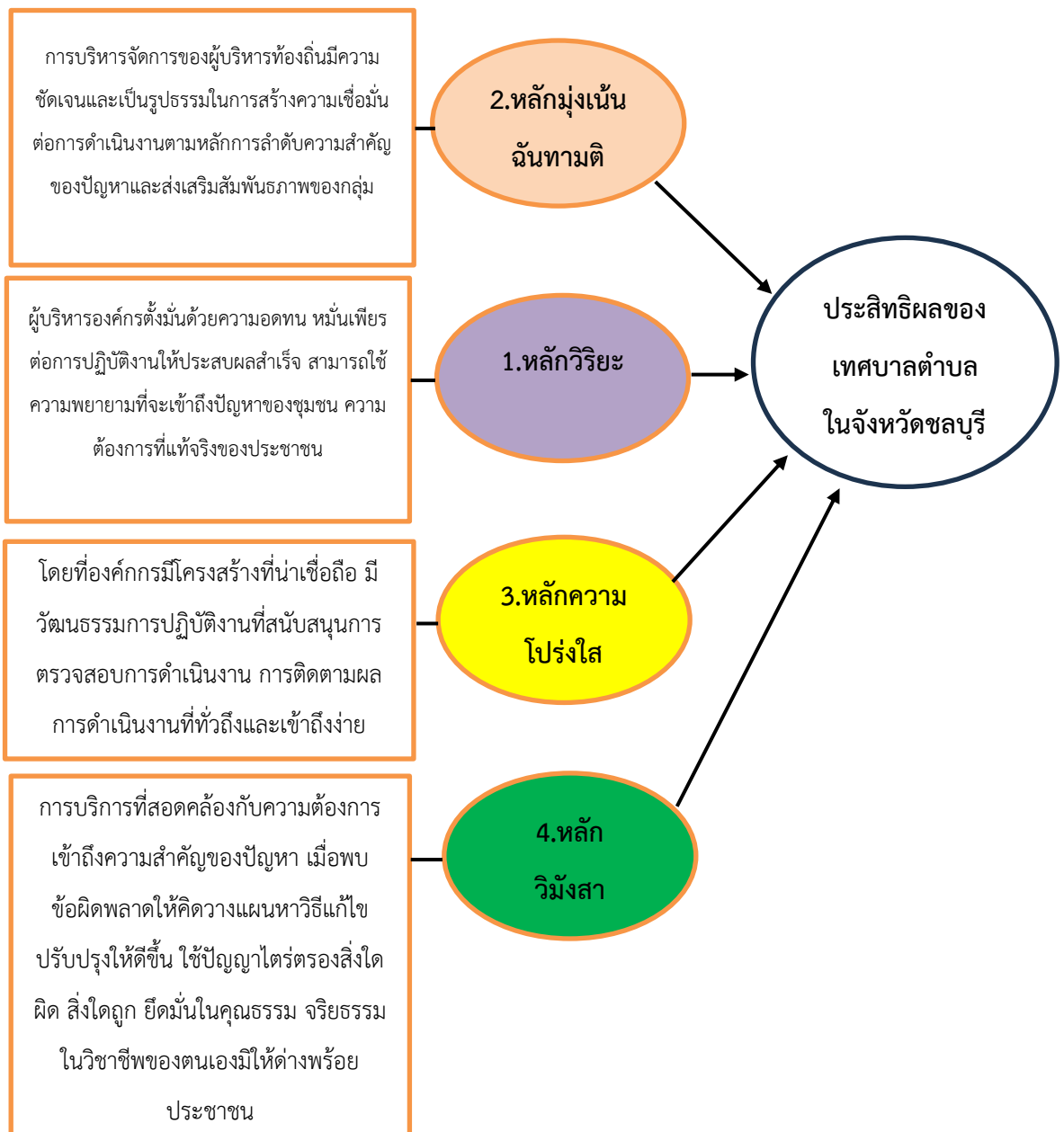
2. การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านวิมงสา รองลงมา คือ ด้านจิตตะ ด้านฉันทะ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวิริยะ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ เทศบาลอาจมีกลไกในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดประชุมชุมชน การทำแบบสำรวจ หรือการใช้ช่องทางออนไลน์ ทำให้สามารถนำข้อมูลความต้องการของประชาชนมาประกอบการตัดสินใจได้อย่างตรงจุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผอบทอง สุจินพริหม (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทรรศนะของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทรรศนะของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักธรรมอิทธิ

บาท 4 มาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทัศนคติของบุคลากร ที่มีต่อการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี มีความมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการให้เกิดความเป็นธรรมต่อการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อแผนการพัฒนาท้องถิ่น มีความอดทน หนักแน่นเพียรต่อการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ สามารถใช้ความพยายามที่จะเข้าถึงปัญหาของชุมชน การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นมีความยุติธรรม สุจริต โปร่งใสในการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเสมอ ผู้นำชุมชนมีศักยภาพเพียงพอที่จะสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนต่อกระบวนการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสัมพันธภาพของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กรเพื่อร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพองค์กร พบว่า การบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการงานได้นั้นช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้าถึงความต้องการที่แท้จริง ส่งเสริมให้เกิดการบริการประชาชนอย่างจริงจัง การร่วมพัฒนาท้องถิ่นช่วยให้การเลือกทรัพยากรเพื่อนำไปสู่ผลผลิตขององค์กรนั้นสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด อาศัยการกระจายอำนาจ หรือการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นช่วยให้การคัดเลือกทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าแก่องค์กรได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ พุทธิพิทักษ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารและพนักงานที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการ กรณีศึกษา : บริษัท สตาร์มาร์คแมนูแฟคเจอร์ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า การนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มความสำเร็จในการดำเนินกิจการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท สตาร์มาร์คแมนูแฟคเจอร์ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร สามารถพิจารณาได้ 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ (ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน) วิริยะ (ความขยันหมั่นเพียร ปฏิบัติงานด้วยความพยายาม) จิตตะ (ความเอาใจใส่ฝักใฝ่มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน) และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง ใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจหาเหตุผล) ทั้งสี่ข้อนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินกิจการได้

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี พบว่า

หลักวิริยะ โดยการที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีความอดทน หมั่นเพียรต่อการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ สามารถใช้ความพยายามที่จะเข้าถึงปัญหาของชุมชน ความต้องการที่แท้จริงของประชาชนเพื่อนำมาประกอบการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างสูงสุด ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการบริการจากองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพตามแบบแผนการพัฒนาที่กำหนดไว้ในองค์กร

หลักมุงเน้นฉันทามติ โดยการบริหารจัดการของผู้บริหารท้องถิ่นมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานตามหลักการลำดับความสำคัญของปัญหาและส่งเสริมสัมพันธภาพของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์กรเพื่อร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน

หลักความโปร่งใส โดยที่องค์กรมีความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการงานอย่างชัดเจน มีโครงสร้างที่น่าเชื่อถือ มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานที่สนับสนุนการตรวจสอบการดำเนินงาน มีการประชาสัมพันธ์รายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานที่ทั่วถึงและเข้าถึงง่าย ช่วยสร้างภาพลักษณ์การดำเนินงานที่โปร่งใสแก่องค์กร

หลักวิมังสา โดยที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการ เข้าถึงความสำคัญของปัญหา และจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงานโครงการเร่งด่วนได้ดี มีความเป็นรูปธรรมที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์กรของประชาชน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบล ในจังหวัดชลบุรี” มีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สร้างช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย หรือแอปพลิเคชัน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างสะดวก

2. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เช่น การประชุม ชุมชน การทำประชาคม หรือการจัดทำแผนพัฒนาร่วมกัน

3. สร้างความเข้าใจให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และ ผลประโยชน์ที่จะได้รับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. วางแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นความยั่งยืน เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

2. จัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการกำหนดความสำคัญของโครงการ

3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเทศบาลกับองค์กร ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการอื่น ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเรื่องตัวแปร : ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของตัวแปร อื่นๆ เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการความขัดแย้ง

2. ข้อเสนอแนะเรื่องประชากรในจังหวัดอื่น : ควรทำการวิจัยในจังหวัดอื่นๆ ที่มี ลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น จังหวัดระยอง หรือจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะเรื่องเทคนิควิจัย/เทคนิคการรวบรวมข้อมูล : ควรใช้เทคนิคการ รวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (focus group) และการสำรวจ ออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและลึกซึ้งมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรองกาญจน์ พฤทธิพิฤกษ์. (2565). อิทธิบาท 4 ของผู้บริหารและพนักงานที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการดำเนิน กิจการ กรณีศึกษา : บริษัท สตาร์มาร์คแมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กิตติวัฒน์ รัตนดิolk ณ ภูเก็ต. (2553). คู่มือศึกษาพื้นฐานวิชากฎหมายเกี่ยวกับการบริหาร ราชการแผ่นดิน (กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย). (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.

- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการ และมิติใหม่ในอนาคต. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2551). การจัดการทุนมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ตะวัน.
- พระครูอุทัยสุตกิจ. (2558). ความสำเร็จของการบริหารงานตามหลักอิทธิบาทสี่ของพระสงฆ์ ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในเขตพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี. วารสารสมาคมนักวิจัย, 20(2), 161-171.
- ผอบทอง สุจินพริหม. (2556). การนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของบุคคาลกรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 5(2), 101-111.
- สัมฤทธิ์ สุขสงค์. (2555). ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพันธ์ แสนสี. (2558). การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น มัธยมศึกษาตอนปลาย. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. (2550). หลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์. ใน สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพุทธบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.